

L'Església catalana després de la divisió i els nomenaments

“El millor candidat”

JOSEP FAULÍ

El 20 d'octubre del 2003, prop del final ja previst de la seva permanència a la presidència de la Generalitat, Jordi Pujol va escriure una carta al cardenal Re, prefecte de la Congregació per als Bisbes. Feia mesos -anys- que s'esperava el nomenament d'un nou arquebisbe per a Barcelona i, “en un moment difícil de l'Església de Barcelona”, atesa l'excepcionalitat del moment i del motiu, el president de Catalunya, en aquella carta, va expressar el que pensava “en tant que cristià i fill de l'Església” i “com a polític”. El nucli de la carta és un retrat-robot del prelat que l'Església de Barcelona necessita. “El millor candidat seria una figura assenyada en tots els sentits, catalanista moderat, que defugís els radicalismes. Un pastor que conegui la diòcesi i també la seva problemàtica i la de Catalunya (...) Per tot això convindria trobar la persona (...) que inicialment comptés amb l'acceptació majoritària de preveres, religiosos i laics. Un home prudent i identificat amb el país, amb experiència pastoral com a bisbe d'alguna altra diòcesi de Catalunya”.

Tot i que no dóna cap nom, la carta suggereix, sense confusió possible, que el “millor candidat” és Lluís Martínez Sistach, aleshores arquebisbe de Tarragona i ara de Barcelona, una Barcelona que, en lloc d'una, té tres seus episcopals i que és, alhora, cap d'una demarcació reduïda i d'una nova regió eclesial. De tot això la carta de Jordi Pujol no en deia res, de manera que, malgrat que no costi d'admetre que el seu suggeriment va ser atès pel Vaticà, la veritat és que, a l'hora del seu desenllaç, el tema de la substitució del cardenal Carles, que semblava eternitzar-se, va restar embolicat en un seguit de nomenaments i en la mateixa fragmentació de Barcelona.

Què havia passat? Com tantes qüestions vaticanes, aquesta no és fàcil de contestar, però Jordi Llisterra ho fa, amb precisió i informació poc habituals, al

llibre *Les ferides de l'Església catalana* (Columna, 2005), on s'ha publicat per primera vegada la carta de Pujol a Re.

De la substitució se n'havia parlat molt i durant força temps. De la fragmentació, poc i, normalment, amb poc entusiasme, és a dir, sempre com una possibilitat potser raonable, però de cap manera urgent i, sobretot, impossible d'aplicar sense una preparació adequada. Malgrat tot, els dos fets es van barrejar i embolicar, a la pràctica, en un mateix paquet. És lògic preguntar-se amb Llisterra per què.

Quan va deixar resolts tants problemes a la vegada de la manera que sabem, el cardenal Re va confessar que aquell -el d'aquella solució- havia “estat el moment més difícil de la Congregació en els darrers quatre anys”. La dificultat podia venir, sens dubte, de la mateixa complexitat barcelonina i catalana, però va ser conseqüència, sobretot, de les pressions que es van concentrar sobre el Vaticà en relació amb aquesta problemàtica. La carta de Jordi Pujol n'és un exemple, però només un petit exemple -un exemple considerat i digne- de la torrentada de suggeriments, peticions, exigències i desqualificacions -sí, també desqualificacions- que, per camins variats, van aterrar al Vaticà. En aquella cridòria, els interessats -clergues i laics- també hi deien la seva -la carta alludida, si més no, n'és una mostra-, però hi havia veus de moltíssimes procedències. Era, de forma clara, un problema de persones i grups, és a dir, de nomenaments, però, de forma misteriosa, la qüestió territorial s'hi va barrejar i va sortir el que ara tenim.

Per Llisterra, la impossi-

bilitat de complaure tothom va concloure a l'embolica que fa fort de crear més diòcesis i, per tant, fer més fàcils els nomenaments. Això explicaria la divisió precipitada de Barcelona, que seguint els exemples de París i Madrid, però no de Milà, és teòricament comprensible, tot i que el procediment expeditiu i precipitat la qualifica, malgrat la seva gran importància, de simple decisió conjuntural al servei d'uns nomenaments que van fer viure al cardenal Re “el moment més difícil”.

La solució, tot i que incloïa una participació, no va ser pas salomònica, sinó vaticana, molt vaticana, perquè, gràcies a l'“invent” de la regió eclesial barcelonina, es va poder col·locar un capellà de l'Opus a Tarragona i un amic del

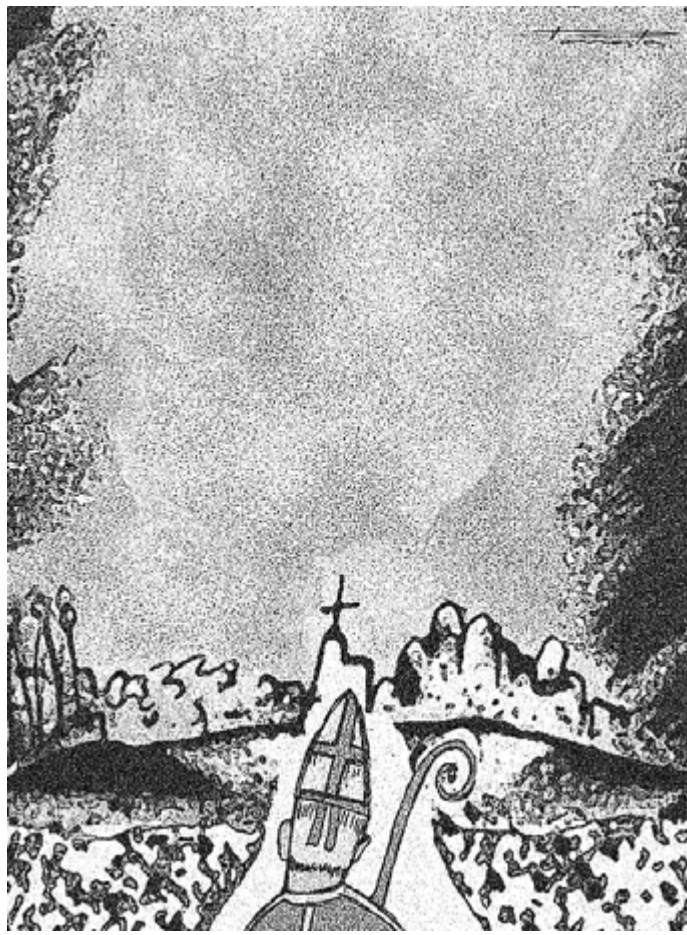
cardenal Carles a Terrassa, nomenaments que satisfien, si més no en principi, les dues pressions més fortes i sostingudes de tot el procés, tot i que no es pot oblidar el paper torpedinador de la Conferència Episcopal Espanyola i, de forma destacada, del seu president. A la vegada, pel pes natural de les coses i, sens dubte, amb la idea d'evitar una situació encara més complicada, el nomenament esperat i desitjat de Martínez Sistach es produïa en aquest context, que potser no li treu relleu, però omple de complicacions afegides un càrrec que, després dels anys de Carles, restava ja prou complicat.

Tot plegat és un exemple del mal tracte a què està sotmesa, amb ben poques excepcions, l'Església de Catalunya, cosa de què són bons exemples un llarg boicot a les conclusions dels Concili del 1995 i les continuades demores sobre la creació d'una regió pròpia, tot i que ara cuitin a precisar que, amb dues seus metropolitanes, és més fàcil d'aconseguir-la. El mal tracte, però, sembla endèmic. Ningú parla, no cal dir-ho, de cap animadversió planificada

i admesa, sinó simplement d'una falta de sintonia total, que s'agreuja de forma alarmant segons els vents que bufen a la Conferència Episcopal Espanyola.

És just, doncs, que Llisterra parli de “les ferides de l'Església catalana”, unes ferides que ell descriu i contextualitza sobretot pel que fa als darrers deu anys, és a dir, del Concili ençà, però que, per la mateixa força i coherència dels fets, ha de recular i deturar-se especialment en tot el període posterior al cardenal Jubany, és a dir, sense embuts, en tot el període de govern de Carles. Després d'actuacions recents de Rouco i els seus, no és pas gens exagerat de dir que l'Església catalana paga, precisament, el peatge de ser catalana i la voluntat indefugible de continuar sent-ho. Déu faci que, en aquest mar de confusions, Martínez Sistach, que és l'esperança d'ara, trobi el buf de l'esperit necessari.

• JOSEP FAULÍ. PERIODISTA I ESCRIPTOR

XAVIER PORRATA

Cinema en català

J.A. PÉREZ GINER

Vaig llegir, el 17 de gener a l'AVUI, l'article de Francesc Puigpelat que parla de doblatges al català i cinema en català. He considerat que estava obligat a comentar-lo.

Referint-se al doblatge, el Sr. Puigpelat s'inclina pel doblatge dels èxits internacionals i canta les excel·lències de “films on els protagonistes siguin Brad Pitt i Angelina Jolie, i no Josep Maria Pou i Emma Vilarasau (amb tot el respecte pels dos darrers). Només així s'acomplirien els drets dels ciutadans a veure cinema en català”. En la seua ex-

altació americana oblida que alguns dels nostres actors, gràcies a TV3, tenen també gran popularitat davant dels espectadors de parla catalana.

Referint-se al cinema fet en la nostra llengua, el Sr. Puigpelat diu entre d'altres despropòsits: “¿Suport al cinema català? ¿Quin sentit té això en un món globalitzat i altament competitiu com el del cinema?”. “Que la Generalitat subvencioni pel·lícules produïdes a Catalunya, però parlades en castellà o anglès, que així tindran una repercussió més àmplia i no seran carn del Canal 33 com fins ara”.

Sóc habitual espectador de les pel·lícules en versió original. M'agrada que els personatges parlin en la seua llengua i dintre del col·lectiu que ha escollit el guionista. No parlo de les ridícules i/o extravagants versions originals com *L'últim emperador*, en la qual els xinesos parlen anglès, o d'algunes de les nostres produccions en les quals els esclaus negres de Cuba parlen català. Les pel·lícules catalanes d'Isabel Coixet rodades als Estats Units em semblen un bon exemple d'autèntica versió original. Ara bé, a més d'espectador, sóc industrial i, per tant, accepto les lleis del mercat.

El doblatge beneït pel franquisme per defensar la llengua de l'Imperi i per raons similars a les de la Itàlia de Mussolini, i altres països, s'ha convertit en un arrelat costum que practica la majoria dels espectadors. Si els italians i els castellans que tenen preferència per les pel·lícules doblades poden veure les pel·lícules alienes en la seua llengua pròpia, no podem negar el dret als espectadors catalans a veure les pel·lícules doblades a la nostra llengua. A més, les sales de cinema no podrien suportar de cap forma la competència de pel·lícules doblades emeses per televisió. Benvingut sigui el doblatge al català i els ajuts de la Generalitat per aconseguir una normalitat bilingüe que malauradament, fins ara, és pràcticament monolingüe.

L'AVUI i *El Periódico* mantenen les seves edicions en català gràcies a les subvencions. Em sembla bé.

►►►